

عَكْفٌ يَا شَاهِ حُورِمَكْ بِرْ عَرِيْضَه سَى

جناب آفریندہ مواسم واzman وزینت دھنندہ بھارستان
امکان ہمیشہ ذات والائی ولی النعمیلرین چنصفہ دولت واقبال
وکاشنسرای ابہت واجلالدہ برقرار ایلیوب ہمه ان ساحہ ضمیر
مکار مسمیلرین شکوفہ زار ابھاج و جبور و کبرک طبع عالیلرین
مہب نسایم انشراح و سرور ایلیہ آمین۔ محمدہ قدرت کاملہ
جناب پروردکار و حکمت بالغہ حضرت کردکار ایلہ آب و تاب
فصل ربيع جسم بسیطہ زمینہ افاضہ حیات بدیع ایدوب جوش
خروش چن لجہ حضرایہ غبٹھے زن رنک و بوی شکوفہ وازھار
حیرت افزای اصحاب اعتبار اولہ رق آینہ طبع والالری مثلو
جو ہوادہ لطفافت و صفوتو ہویدا و هر بر مسیرہ و نزہتکاہ
دلکشا انواع طیب و طراوتہ محسود جنان اربعہ دنیا اولوب
مرغان ترانہ پرداز و علی الحصوص ترجان راز عشق و نیاز
اولان عنديب خوش آواز نغمات مؤثرہ ایلہ ترمساز و سامعہ
نواز اولغہ اغاز ایمکله اشبو ایام بہجت ارتسامدہ سیر سواحل

و خرا و ماشای صنع خدا نفوس بشریه باعث انبساط و شادمانی
وبلاکه نونهای غدای روحانی اولقدن ناشی بنده تعالی بهاریه
و یاخود لب دریاده واقع آخر بر مسیره فر حفزادن قنیسته
سوق زورق اقبال بیوریلور ایسه سایه صفت چاکرلری دخی
شریفاب معیت اولق اوزره امر و اشعاره همت و عنایت سینه لری
شایان بیورملق باسنه

صدرالدین باث انساسیله بر عریضهٔ طریفانه

—

رب یسر ولا تسر رب تم بالخیر . قوللری بر نقطه ایکی
نقطه اوج نقطه رموزات شریفه سنک بریشندن خبر الهمدی یغمدن
بشقه قاضیلم وار ایسه دخی او زون الف قدر برمد المق میسر
اوله میوب بیلور بیلمز عباره ضرورتی از بزیمه رک همزه الف
کی تنجانه او طور رکن قلت ثروتمن زاهد من تاض کی صلوة
ایله یور اولدم اما هنقدر اهل قوت دکل ایسه مده کرم مولای
کریمه قتوطم یو قدر . قالای که بنده کر حیم قارننده بر نقطه
ایسه مده (بر طاقیه پایدم دیو درسی همیشه ، کان هنره کاسه
صد فرغی بیلمز) ترکیانی هیجه لدکجه تریه فلقه سنه مستحق

اول دیغم تین ایدرک بحق سوره والزاریات و بکرامت سوره ملک
 و عم و قافه چیقسه مده عنقای معنا ایله هم آشیان اوله میه جنم
 محزوم اول غله یاس تام ایله بیت الحز غده اغليور کن کوچک
 کریم جاریه لری بابا نه اغليور سک ؟ بن مکتبه باشتمه صردم
 کلدی. مذهب جزو، کوش خلال، انجوی کیسه، صدفلی رحله
 قوم شورله احبابی اطعام. و خواجهمه اطفال آمین خوان ایله
 برابر اکرام تام اوله درق بدأ بسمله، قرائت ایمک استرم دیو
 نیاز ایستادکده تعجب کنان سبحانک اللهم دیه رک آفزم ؛ یلوار.
 دیغک نمده پک مطلوبم ایسه ده خیلی اججه یه محتاج اول دیغندن
 تأخیر اول نق بالضروره ایجاب حالدندر دیو محزون سویلدیکمده
 بابا جنم طاسه لنه بکا قارغه لر خبر ویردیکه شاهباز سلطنت
 سینه نک و کیل دلشکاری او لان فخامتلو دولتو صدر اعظم
 افدمن حضر تارینه قفس حق قرآن : که مكتب دیمکدن عبار تدر
 اول مكتب فيض مکبه باشان غلغمک نیاز یله زکور تلک یو امی یا پدی
 دیو عرض حال تقديم ایلسه کشو فریاد عندلیب موسمنده فامیلا.
 منی اغلایمیه جنی و بروجه استرحام اکرام تام بیوره جقلری
 بحق مصحف شبہ سزدر دیو ختم کلام ایلدیکی محاطعلم عالم
 آرای رخیانه لری بیور لدقده اول بابده

پرتو پاشا صر حومات خاوه صه دائز بر مکتوبی

مورشکسته بانک درگاه سایمانی به عرض ایلدیکی ابتهال
و ضراعتی و یاخود ذره موهوم الوجود دک نیر آفتاب جهات باه
اولان تعلق و مناسبتی کی چاکر احسان دیده لرینک دائزه علیه
منعماهه لرینه مخصوص اولان عبودیت کامله و خصوصیت مستقله
عیدانهم اقتضاسنجه متحتم اولدیغی او زره نطق وز بان و دهان
صادقت نشام ببرینه مسابقه ادعیه خیریه ولی التعمیاری
خدمتی تأدیده تجویز قصور و مدی الدھور ولی نعمتم افندمندن
کورمش اولدیغم بونجه احسان نامحصورک ایفا لازمه شکر
کذاری و محمد تندن مقدار ذره ابراز ذھول اولنیه جفی اجلدن
علی الدوام استحکام ارگان خصوصیت و عبودیتی استلزم ایدر
وسائل مقبوله نک کاهی حقها اکمال و اجراسنه ساعی و حق
عیدانه مده اکسیر مخض بیلدیکم توجهات مکارم غایات منعما.
نهرینک علی وجه التابع دوام و بقاسنه منبعک و مراعی اولدیغم
حالده بوندن اقدیمه اطارة سوی چاکری بیورلش اولان
امر نامه فیحامت علامه داور یلری پیرایه هامه تعظیم و انجال
ومتضمن اولدیغی عباره بدیعه التفات و تلطقات سینه لرندن بندة

رضاجوینده‌لری برکنجینه سعادته دسترس اولش قدر وایدار
ابهاج بال او لهرق حالت خوابی و بسداریده اوراد مخصوصه
مثلو لسان مصادقت بیانگده جریان ایدن دعای بالخیر ولی
العملرینک تکرار و تذکارینه مسارت و کافه حالده امور میامن
نشور عالیاری مقارن تأییدات جناب رب عزت اولق تناسی
ثبت جریده مثابرত قلندیغنك بیان و انها سیله اقتباس انوار
توجهات علیه‌لرینه نعم الذریعه الخذاوندیغی انسا الله تعالی محاطعلم
عالیمشمول آصفانه‌لری بیورلدقده بعدازین دخی بروفق مأمول
حق بندکانه مده تعطفات کتر بروبریاری بی دریغ و مبدول بیورلنق
باپنده

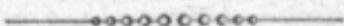

سامی پاشا مرحومک ما بین همایون جناب ملوکانه
باش کتابت جلیله سننه بر عریضه‌سی

تشکر نامه عاجزانم زرین طراز نظر ولی نعمت و اشعه
فشنان علم معرفت اولان مجلای قلب جهان آرای منحتلرینده
صور تبذیر محسن محفوظیت اولدینی و فرق بندکانه مده هر بار لمعه

فشنان انوار عنایت اولان مهر کائنات پیرای توجه خلاقینه‌ی ایش
المله‌له افزایش بولندی‌ی شرف‌رس میاهات اولان بشارتنامه
عالیلرندن اقباس اویندقده قوای جسم و جان رحیق مسرت
بی پایان ایله مست و حیران اولوب چارچاپک لایق دعا و تشکر
سوز بوله‌مدمسه‌ده دل اشکسته توان هردم و آن مردمک دیله‌جهان
ونوربخش اقطار جهان شهنشاه دوران افندمن حضرت‌لرینک
بقای فروتاب سلطنت سنه‌لری دعوا‌ایله درخشان اولوب
ملکه‌لنفس بولندی‌غندن (تاکتددر بزم کردون کردش این زرینه
جام دور عالم باد یارب شاه عالمرا بکام) بیتیله بودفعه‌ملک
اکتفایه محبوری‌ملک هفووه و قصوری شایان عفو و مرحبت
بیورلسی نیازینه جسارت ایدرم اولباشه

بهار (۰)

—

قصول اربعه سنویه‌نک بر فصل نجسته آثاری — که لطافت
حیات افزاینده ارباب حسن طبیعی کرچکدن مفتون و حیران

---

(۰) بوندی یدی سکر سنه اول یازلشیدی .

ایدن — نوبهار فیض نشاردر : شو هنکام صفا انجامک طراوت
طبیعیه سنی عنفوان شبا به ویا تعیر دیگرله جوشش جام شرابه
تئیه ایلمک هر وجهله شانه لایق بر تعریف ناطقی دکلدر ؟
چونکه او کل یوزلی، بلبل سوزلی، موسمک ادرا کیله لذت
حیاتک اطفال بی قید و بی پرواقدر کمال اشراب بال ایله ادراک
ایدلستده کی حال مسرتمدار در پیش نکاه اعتبار ایدل دیگه حقته
بر زمان مسعود کائنات دنیسه هر درلو تعیر دلپذیره فائق بر
توصیف موافقی دکلدر ؟ .

معلومدر : که صفا و صفوت، هب او زمان فرحت نشانه برو
بهانه ایله اتساب، و فیوضات حیات ابر نیساندن سوزیلوب
قطره قطره برك ازهاره دوکلد کدنصرکره فصل بدیع ربیعی کله
کله بلبله اشراب ایلر .

هله بر کرده «نوروز سلطانی» حلول ایتدیی ؟ ؛ در حال
صبای جانفرزادخی باع و بوستاندن مشام روزگاره انواع عطریات
اهداسته مسارعت وائی متعاقب منادی «بهار اولان مرغان
خوش الحان هر غمکنی کوشہ کلزاره، تماشای چنزاره، بر
سوق و سرور تام ایله دعوت ایدر .

یا او کوچک کوچک اور مانجقلار اینچنده اشنی بولق اینچون
هنوز فریاده دهباز اولان عندلیب خوش نوانک انکاس صداسی *
وصباح اولنجه یه دک سالک سحر خیز کی اسحق قوشونک نداسی

کوکل عالنه ولوله صالحیخه (طاشدن اولسه توینک بغری طیانفر باغده، نیلرک افغانسته، بلبللرک فریدیته .) زمن مه منجه هر ذوق سلیم اربابنک :

(کتورجام سرور انجمای دلار شادکام اولسون،
نمام ایتدی بزی غم ساقیا غمده نام اولسون .)

ترانه سلیله نوشانوش صهیای صفا و عاشای صنع خدا ایچون
شکوفه زار عبر عدار کائناه شتابان اولسی طبیعی دلگیدر ؟

(آن صانعی که صنعت او هست بر دوام
وان قادری که قدرت او هست لا یزال)

اشته او هنکامده نیجه ایام برودت شتا ایله کنم اولان
چیچکلرک شعاع شمس تابانک حرارت محبتیله بالین سیاه زمیندن
باش قلل دیر و بد سمت سایه رفع ایادی و نسیم دلکشایه اجرای
رسم مبار کبادی ایلدیکنی کورنلر :

(سبحان مبدعی که زانشاء صنع او
لوح وجود وصفحة هستی مزینست
بر هر یک از صحایف اوراق کائناه
سر صفات و وحدت ذات میینست)

تقدیس و توحیدیله سبحانه کردان انتظار حیرت و عازم
کلشنسرای سپاس و محمدت اوله جفته شبیه یوقدر .

ایمدى بر کره او بهارستان نظر ربای جهان در پیش نکاه
امغان ایدلی ؟

لَمْ يَشْتَهِ

بر طرفده عنديله غنچه‌لر ناز ايلبور
بر جهته سبل وکل عرض ديدار ايلمش
هر چيچك بر رنكله تزيين كلزار ايلمش
هر كوكل جانان عشقك جانه دمساز ايلبور
سانكه طولمش بر مسر تحانه يه خلق جهان،
كلستان عالم اولمش سرتسر رشك جنان

مؤداسنجه دست مينا کاري؛ قدرت از هار کونا کون ايله
زينت ساز حسن سبلزار و طرف طرف نوجه دلبران ملکرويان
وياسمن بويانک همان او سمه قادمه جنبان ناز ورفتار اولديني
خایان اولور .

يا او سوريلريله چايرده بايرده اناسنك مهمنه صوقيلان
قوزو جغزلره قارشو صانكه بوناري اكتندرمك واديسته چو
بانلرك قوال چالدقلى ائناده قوزيلرك دخى ملين ملين مله يوب

قوشوشماری انسانه نصل تأثیر و حسیات وجدانیه‌ی "نصل تحریک و تنویر ایلمز" ؟

والحاصل شو احوال مسرت اشتھالک هر درلو انار فیض اتماسی تنزهکاه عالی استحصال ذوق و سرور عمومی ایچون تیه و کشاد و بخصوص استانبول مسیره‌لرندن (کاغدخانه) (بھاریه) (اخلامور) (باغلر باشی) (کوچک صو) (سلطانیه) (خنکار اسلکه‌سی) (قلندر) (صاری یار صوری) کبی موقع فرحفزایی بر صورت منینه‌ده احضار و اعداد ایدرکه هر برنده بشقه بشقه انار شادمانی و مسارر و نمادر .

بوناردن مثلاً کوچک صو دره‌سی کبی دره‌لر اوسته سایه ویرن اشجار که حقیقته لطاقتله عمر سورن انسانی آکدیرر . کوندن کونه بر بشقه نضارت کسب ایلدیگه مشاهده‌سنے طویق سلطان طیعت ایچون قولای شیعیدر ؟

خیر ! او لطاقتله عمر سورن انسان ربیع معرفته فیضیاب اولان بر زمرة مسعود و بختیاریدن عبارت اولق جبتیله بر وقتده مشابه اشجار و انمار اوله من !

لکن او فیضک او مسعودیتک اصل زمان استحصالی بولنان عنفوان شبابت یازقه نوع بشرک هر قسمه سایشته اعتبار و حرمت اوله مامشدر !

اوت ! نوبهار عمرینک قیمت جهانها سندن خبردار اولو بدہ

تحصیل معارف وکالاته او وقت فرستده وزرش ایمیان لطافت
سخرا کاه بهاری خواب کران غفلتده چورنلر قدر محروم فیض
صبح سعادت اولسه کرکدر .

بقدر الکد تکتب المعالی
ومن طلب العلی سهر اللیالی

جامع الحروف
عارف

شورای دولت اعضای کرامندن وادبای عصر ک
اعاظم ذوی الاحترامندن سعادتلو اکرم بک
افندی حضر تلینک داماد عالی نژاد حضرت
شهنشاهی نجیب پاشا مرحوم حقنده انشاد ایلش
اولدقلری مرثیه دلسوزدر

—
نصل قصاصدر آلمی نهدر بو کیفت
تأملی ویریبور عقله حیرت ودهشت

نه در خدا بو فلاکتده مختفی اسباب
نه در خدا بو مصیبته کرلنان حکمت
اجل نصل قیه بیلدک نجیب پاشایه
فلک نصل ایده بیلدک بو فعلنه جرأت
ملکلارک صانیرم کریه تأثیریدر
او شب صباھه قدر خاکه سرپیلن رحت
شباب کریه لر ایتسون ذکا این و فغان
دوکونسون آه ایله اقبال و طالع دولت
محب ایدی بیلیرم پاک زیاده ملتنه
سرزادر اکسه بونی ذکر خیر ایله ملت
بهار ایچنده دم نوبهار عمر نده
خزان موته یتشدیردی بریان علت
وجودی خاک ایله اور تولدی بر سیه کونده
او نور عفتی بلع ایتدی آه کیم ظلمت
محب نواز و کرمکار ایدی خفیف الروح
و فاشعار و جوانمرد ایدی قر طلمت
سخن شناس و ضریف و خلوق ایدی نازک
حیت اهلی بر انسان ایدی ملک خصلت
غیریق لمعه غفران ایده روانتی حق
دیگلکه ولهمدن دلده یوق طاقت

کلک محبری ذات بخیه اغلایم
او تو ز یاشنده کیدن اول ادیبه اغلایم

امان امان نه مصیتدی الیغم او خبر
صوقلدي قلبمه کویا او آنده بر ختچر
او آنده صاعقه‌لر ایندی ینعه کویا
او آنده صانکه سقوط ایتدی رأسمه کوکار
چکلدي قلبمه طوغری بدنده هب خونم
اصلدی قالدی مرژمه سرشک حسرت اثر
خیاله کلدی او خوش چهره جوانیسی
انکله موت اره سن پک بعد کوردی نظر
دیدم امیده دوشوب کاذب اولملی بو خبر
که بجه سخته یورمق کایردی مشکلت
فقط او لوردی ینه متصل بکا مشهود
غريب تخته تابوت و حفره مقبر
امید و خوف ایله ایتم شتاب مسکته
خزین کورندی او زاقدن بکا او خندان بر
او لوجه داخل دار اکلام حقيقتن آه
او دود دنکه او کونلرده نشر ایدر بمحر

خدا بیلیر اوقدر اغلادمدی و قتیله
 ایکی برادرم ایستادکده دار خلده کندر
 نه سود اغلامشم بن کرک او قملق ایدی
 فقط دها دل و دیدهم چوچ اغلامق ایستر
 وفا ایدر بزی مأمور کریه حسرت
 اکرچه چاره سی یوق امر در قضا و قدر
 کلک محبری ذات بخیه اغلایهم
 او تو زیاشنده کیدن اول ادیبه اغلایهم

ستوده نجل نجیبی دی سامی پاشانک
 نفیسی وار ایدی کندنده خط و اشانک
 ایدردی انددهه اثبات فضل و اهلیت
 اچیلسه بحث برندن علوم شنانک
 سیاست دخی حقیله ذی وقوفی ایدی
 معاملات جهانک امور دنیانک
 عیان کورردی باقانلر معاملاتنده
 وفاق تامنی اسم ایله مسنانک
 تواضع او زره ایدی دامنآ او دایه
 موقری دی فقط کنیسی او دانک

هان عمومى جع ايلمشدى ذاتنده
جناب خالق اكرم صفات عليانك
صفاتما ايدي وجهنده حسن روحانى
بكاركيرك مبارك قولى دى مولانك
عواطفيله خدانك محاط ايكن ناكاه
صارلدى سخته الا شديدى حمانك
بو يوزدن اوملك ايمش حكم سرنوشى درېغ!
كه مشر اوولدى غيرتلرى اطبانك
جو كوب ظلال ممات اوون كون اچىره چەرەسىنى
خسوف حالنه بىزى تدى ماھ غرانك
نه سوپايم كه بو كونلارده نامؤتردر
بزمچون اغلمدن غيرىسى تسانك
كلك محلى ذات نخيه اغلايم
او تو ز ياشنده كيدن او ادبيه اغلايم

وقوعنى نه قدر كورسده بعيد خيال
او نور دوشدى منزاره بودر حقىقت حال
چىقوب صباحه براميد ليل بخراىدن
غروبه واردى او مهر ذكا بوقت زوال

غريق عاطفتك برجوانی اولديرك
نه حکمت اوسته در اي حکيم ذوافضال
نه دن اي درسين اي مظهر صنوف نعم
نه دن قيلرسين انك صکره موتن استعجال
نجون ؟ نجون ؟ ديهده عاجزان قالير مضطرب
براقيو رسede لايسئلث سواله مجال !
فقط نصل اوله جقدى بيلير ميز ؟ هيهات !
معمر اولسه انکچون کذارش مه و سال
بنه ايقيورز اولديني محقق ايکن
حيات خواب و خيال وجود عين ظلال
حياتي بويله بيليرده ينه شو فانييلر
ايدر پرستش اقبال و حرص مال و منال
عذاب زحم دلى طوياما مق دکل ممکن
تفلسه نقدر اولسده کشى ميال
هان قرين صفا ايلسون او مغفورك
روان ياكني جتنده خالق متعال
دم حرارت تاب فراق ايله يرسوز
کوزم دموع تحسر اثرله مالامال
كلک محباری ذات نجیبه اغلایهم
او تو ز ياشنده کيدن اول اديبه اغلایهم

علوشان ایله داماد شهریاری ایدی
وزیر ایدی وزرانک ده ذی وقاری ایدی
اصالتی ایله ارباب دولتك شرفی
یاقتی ایله شورانک افتخاری ایدی
تعیشی متسابدی قدروشانی ایله
حقیقه^{*} شودمک مفعخر کباری ایدی
صفای مشرب ایله پاکی[#] عقیده ایله
اب مکرمه نک دهره یادکاری ایدی
فرون ایدی ادبیاته رغبت و هوسى
فونده مظهر تقدیر و اعتباری ایدی
تلطف او زره ایدی هر کسه معامله سی
مرؤت و کرم و عاطفت شعاری ایدی
آچیلسه هر نرده بحث خلق و اطواری
خلوص قلب ایله هر کس ثنا کذاری ایدی
حیا صاحت دیدارینه صفاتخشا
ادب حلاوت گفتارینک مداری ایدی
علا مقارن امال غبطه فرماسی
ذکامنور افکار تابداری ایدی
بو ذاتی چکمدی دوران که ذاتی دورانک
کمال عن و سعادته کامکاری ایدی

ینه ديرم كه فلک قيماق كر كدي اكا
حياتنك بو زماننده كيم بهاري ايدي
كلك محبارى ذات نجيه اغلايم
او تو ز ياشنده كيدن اول اديبه اغلايم

تاغراف نظارقى مخاسبه قامي متخيزان خلقاستندن وشعرائى
نكته شناسان عصردن عز تلو عصمت افندىنك يكى
تنظيم ايلدكارى برتىكى

صاجك بو كلوملىرى كوكل باغيدير
او جيلان باقىشك عقل طاغيدير
هب اووالر يشيللره بورندى
سلوى كېي صالحەنك چاغيدير
حالم يان اولدى سنى كورەلى
يورك يانق جىركەم بىرەلى
سوكل جان يوردىنە كىردى كىرەلى
كوزدن اقتديغم قان ايرماغيدير

بغریه اود دوشدی عشق او جاغندن
بر یرلره کیتمم یار بوجاغندن
بلبل یاد اولسون کل قوجاغندن
آیریلق احیسی کسکین آغیدر
اشیک کورلامش انسان او غلنده
قوچلر قربان اولسون قوزم یولنده
اندایچسم یلانی آکوزل بونده
سکا ملک دیک سوزک صاغیدر

ابیات
ترکی

جمی — بربیله آنلری هر شب کولر اوینار صانیر
بیلمیان سوز و کدازی شعله و پروانه ده

امری چلبی — بر دکلدر کونش ایله یوزک ای غیرت حور
او کوزک نوریخی آور بو با غشلر کوزه نور

ارضرومی حاذق — وار ایکن دیرلر مدارا جنک و غوغا در عبث
دشمن بد طینه اما مدار در عبث

نابی — جامی کف ساقیده شکست اولمی یکدر
اول باده که کیفیت منت وار ایچنده

لا — اولمی خالی باشم بردم هوای عشقدن
مرتفع یردر انکچون روزکار اسک دکل

لا — نه همت کار کردر نه طلب نه حسن استعداد
سرزای وصل یار اولماغده آدمده بخت استر

احراق — عارضک کلکون اولور جام شراب نابدن
برک کلدر رنک الیر خورشید عالمابدن

اکاه — بخل ایله عالمه ضرب المثل اولمی یکدر
محض دعوا ایله صاحب کرم اولقدن ایسه

صبری شاکر — فلک نخل امیدی باروش کوسترسه الدانه
جهانده آکه ای غافل درخت سیمیادیرلر

نفعی
— بولاه شاهنشاه عادل کلامشدر عالمه
جله تاریخ سلف خاطر نشاندرا بنم

سید و هبی — نقطه ف سرخ کون اولسونده خال روی یار
نجم بختم کبی شب فام اولسده مانع دکل

سبل زاده و هبی — کاشانه کردون ییقیلور آهه طیانز
جانلر یقانک صانه که جان و دلی یاغز

خواجه فهیم — کسر خاطر ایلیان نقش مجازاتی کورر
صورت بد عکس ایدر آینه مکسوردن

و قعه نویس سامی — طوغری سوزلولردن اولما سیدی عالمده منار
سرفراز اولملقلمه قورمیدی آنی روزکار

ثاقب — ای بلبل شوریده صقین پچه کی صوغه
کلزار امیدمه او کل تازه یتشدی

تابی — قغیسنک ارتکابنده کوکل حیراندر
هم کنه هم کریه نحتاجدر استغفاره شرط

وله — نه غم ارباب جرمه تاب خورشید قیامتدن
طور در کن عفو باری چتر استغفارک التنده

لا — امیدک کسمه حقدن ای کوکل ویرمک خدا انکدر
مدد جویان مردان اول که همت او لیانکدر

جوری — بقا یوق کر چه کیم بیک بیله اول سه زندگانیده
قی مشکلدر اما مرک هنکام جوانیده

سبلزاده وهی — وار ایسه جوهر ذاتکده کمال
جایک اول سه نه ضرر صف تعال

آهی — آیک اون دردی کبی دون کیجه مجلسده ایدی
قنده اخشاملیه حق اوله تابان بو کیجه

لا — کرک سوز دلدن طوت کرک فرط جنوگدن
سر کویکده بر آه ایلمک قوپدی دروغدن

لا — بن او کونم اسب طبی هر کیمک جالاک ایسه
اشته میدان سخن اول سون بخله هم رکاب

لا — یهوده دوشدک اوسته چون شبم اول کلک
زحمت هوا یه کیمسی کوندن عیان ایدی

سالک — التفات چرخی کورم نایجا بیکانه یه
دشمن عرفان اولور البه نادان آشنا

لا — کنج غمده او قدر بیکس و تهایز کیم
اوغر امن شمعمزک یانسه پروانه دخی

لا — دل نقدین آل اسرکمه ای سیم تن بخی
مال و منالمز یوغیسه کوکنر غنی

لا — طولاشور ذلفکه کوکلم کوریجک بکلریکی
مرغ وحشی کبی کیم دانه کورروب دامه دوشر

لا — چشم خونینم خیالک شاهنی اعز از ایدر
هر کلشده بر قاش سرخ پای انداز ایدر

لا — بیک جان او لیدی کاش بن دلشکسته ده
تا هر بریله بر کنر او ایدم فدا سکا

رخانی — قزارمیش در لیوب رخسارک ای مهتاب کوستمش
خلیل آسا جالک آتش ایجره آب کوستمش

نشت — تلاش و عد و صالح سبب ندر بیلم
یلانمی یوق کوزمل عذر عارفانه‌می یوق

عنزت منلا — کاشن سینه کده یغز می کل داغک سنک
ایلمه ببل کبی کلزاره عرض احتیاج

نابی — کمقدر قفل آهن محتاجدر ینه
نملو ایکن درونی کهرله خزانه‌نک

راغب پاشا — اهل بزمک اثری قالمسه نامی قالبر
ذکر جم دائر بزم اولمده جام شکست

لار — اجتماع دانه در سوراخ موری کاخ ایدن
تنک ایدر فسحترای خاطری ضيق معاش

فسیب دده — خلق ایدر داد وستد بز پرتلاش و بی‌نصاب
چارسوی عالمک بز او کمدق دلایز

نابی — حرف واحد یتیشتر طفل غیوره نابی
هر کسه چوب دبستان ایله تأدیب اولمز

وله — کوکل نامنده برویرانه اولمش خانه قالمشدى
الوب ایندە آخرای جفا جو وقف در دایستدک

فصیح المولوی — یاره شرح سونه دلدر آه و افغاندن غرض
عرض داغ سینه در چاک کریباندن غرض .

دفتردارشق ثانی — ورد کلازاره طوقونمقدن صبانک قصدی وار
خیفی عندلیب بی نوانک راز پنهانک آرار

لا — سرموفرق یوقدر ینمزده زلف دلبزله
سیبختز، پریشان روزگارز، خانه بردوشز .

نوعی — اول بزم قی کانده کوکل یاری کورردى
یاران او طورر، شمع طورر، جام یوروردى

لا — اول تازه غنچه حسته مغورو اولیه
بر کلکی وارکه آجیله و صکره صولیه

والهی — رشته دله عقده غم آلها
بزدن اول یار چکندجه دخی محکم او لور

سبل زاده و هی — جوهر او لسه ساده وزن ایله چکلمز طوغریسی
نظم ناسنجدہ طبع کرانی شاعر ک

سید و هی — نه عنز و تجاه و نسله نه کسب مالله در
فقط تفاخری اهل دلک کالله در

اوزبکی زاده علی بک — } دانه خال سیه له لکلمز کردان،
معمر پاشا — } سیم سیاه او لسه دخی قدرینه کلمز نقصان

لا — مرام عرض هنرسه مصروع بر جسته کافیدر.

لا — حسد بر معنوی تعریضدر الطاف مولا به

لا — فلکدن انتقام معنویدر ایحامت شکوا

لا — صفائ خاطره یر یوق دل ناچیزه غم طولش

لا — تلاش عرض حاجت یوق دلدهسن دل آکاهه

مورخ راشد — عفور ابخدر برای تربیت تکدیردن .

لادری — بیلینز قدر عبا موسم باران اویسون .

بقیری — عارفه برکل یترسه باکه یارم کل یتر .

یجی — او نودرلر سنی بیچاره همان او لیه کور .

عزمت منلا — برکون ار اینبر الده همان بر هنر اویسون .

راغب پاشا — صور سه لر مقدوری نی غدار کندین کوستر .

لادری — شاه دورانه دعا کندیته در بالآخر .

الاشعار العربية

— تأمل في الوجود وكن حكما
 لا ترى الدنيا الدنيا ك الخيال
 كذلك من عليها سوف يفني
 ويبيق وجه ربك ذو الجلال

الشاب الفطيف — كن كيف شئت فان الله ذو كرم
 ولا تيتن الا خالي الباى
 الا شتتين فلا تقر بهما ابدا
 الشرك بالله والاضرار للناس

للله الدركائه — من كان مفتخرأً بالمال والنسب
 واما شفنا بالعلم والادب
 لبس اليتيم الذى قدمات والده
 بل اليتيم يعم العلم والادب

— و عمرك لابد من ان يزول
 لا فان كان يوماً وان كان الفاً

لا — قد يجمع المال غير آكله
ويأكل المال غير من جمعه

لا — نذمت على ما كان من جهالة
ومن يتبع ما تشهى النفس يندم.

{ فارسي }

خسر و دھلوي — اقبال را بقا نبود دل برو بلنده
عمری که در غرور گذاری هبای بود
ورنیست باورت زمن این نکته شریف
اقبال را چو قلب کنی لا بقا بود

لا — اکرچه واقعه پس مشکلت و جان فرسای
بصر کوش که کس نکندرد ز حکم آله

آفتاب عمر او کر بافت از دوران زوال
جاودان پایینده بادان سایه لطف آله

لا — شهنشمی که فلک تازه شبد و رانش
کرفت روی زمین نور عدل و احسانش
بجاست در همه آفاق سروری امروز
که نیست کردن او زیر طوق فرمانش

لا — با ادب باش تا بزرگ شوی
که بزرگی نتیجه ادب است

صاحب — کاسه اهل کرم خالی نیکردد وجود
ماه نوشد بدر و نور مهر تابان کم نشد

وله — دلم هر لحظه از داغی بداغ دیگر آویزد
جو بیماری که کرداند زتاب درد بالین را

شوکب — نشانی از هنر مندان غاند جزو هنر باقی
بود لوح مزار خشت خم خاک فلاطون را .

میرزا ابوتراب — مانند دومصرع یک بیت ماو تو
در صورتیم اکرچه دو در معنی ایم فرد.

قصاب — جام جهانخاست ضمیر منیر دوست
اظهار احتیاج خود ایجاد چه حاجتست

کلیم — هواداران کروه دیگر نله و عاشقان دیگر
نکبرد جای بلبل کل اکر صد با غبان دارد

وله — حال من بی برک و نوار اچه شناسد
آن سروکه اکاه ز تاراج خزان نیست

حافظ — بعزم توبه سحر کتم استخاره کنم
نهار توبه شکن میرسد چه چاره کنم

شوکت — چند مغورو بفضل وهن خود باشی
چون صد غرقه آب کهر خود باشی

نظامی   — مکونا کفتی دریش اغیار
نه با اغیار با محض متین یار

صاحب   — ما کرچه بسته ایم لب از کفتکوی دوست
آینه دار راز نهانست روی دوست

لا   — ادب تا حیست از نور الٰہی
بنه بر سر بر و هرجا که خواهی

• • • • •